

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทยและนักเรียน เกี่ยวกับการใช้สื่อมวลชนในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขต การศึกษา 7 โดยมีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้าข้อมูล

1.1 สํารวจโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัด กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 7 ปีการศึกษา 2531

1.2 ศึกษาตำรา หลักสูตร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย และสื่อมวลชน

1.3 สอดถาม สัมภาษณ์หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย รองหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด ใช้สำหรับครูอาจารย์ภาษาไทยและนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 7 ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูอาจารย์ภาษาไทยและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับการใช้สื่อมวลชน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เขตการศึกษา 7 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ โดยผู้วิจัยได้จำแนกคำถามออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการนำสื่อมวลชนไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
 - ก. วิชาการใช้ภาษาไทย
 - ข. วิชาหลักภาษาไทย
 - ค. วิชาวรรณคดีไทย
2. ด้านประเภทของสื่อมวลชนที่นำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
3. ด้านประโยชน์ของการนำสื่อมวลชนไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
4. ด้านปัญหาและอุปสรรค ในการนำสื่อมวลชนไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open End) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำสื่อมวลชนไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหัวข้อที่กำหนดให้

2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาภาษาไทย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อทดลองใช้ต่อไป (รายงานผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏในภาคผนวก ก)

2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือครูภาษาไทยที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 ท่าน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 ระดับละ 7 คน รวมเป็นนักเรียน 21 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 30 คน ผลการทดลองใช้แบบสอบถามได้ค่าความเที่ยงจากแบบสอบถามที่ใช้กับนักเรียน 0.967 ค่อก่อนนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้กับประชากรจริง

3. กลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูอาจารย์ภาษาไทยและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 7 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 สำนวนจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 7 ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จำนวนโรงเรียนใน 8 จังหวัดของเขตการศึกษา 7 คือ จังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ ตาก กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ พิจิตร และนครสวรรค์ ได้จำนวนโรงเรียนใน 8 จังหวัดที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 73 โรงเรียน

3.2 ใช้ประชากรโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทุกจังหวัดใน 8 จังหวัด 73 โรงเรียน ได้ตัวอย่างประชากรในการวิจัยเป็นประชากรโรงเรียน 16 โรงเรียน จำนวนนักเรียนที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 ระดับละ 10 คน รวมจำนวนนักเรียนโรงเรียนละ 30 คน และครูอาจารย์ภาษาไทยโรงเรียนละ 5 ท่าน รวมเป็นประชากรตัวอย่าง ครูอาจารย์ภาษาไทย 80 ท่าน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 480 คน ดังมีรายละเอียดแสดงในตารางดังนี้ (รายชื่อโรงเรียนปรากฏในภาคผนวก ข)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงการ เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรโรงเรียนครูภาษาไทยและนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 7

จังหวัดใน เขตการ ศึกษา 7	จำนวน โรงเรียน	ตัวอย่างประชากร โรงเรียน	ตัวอย่างประชากร ครูภาษาไทยระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย	ตัวอย่างประชากร นักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย
พิษณุโลก	11	2	10	10
กำแพงเพชร	9	2	10	60
ตาก	6	1	5	30
นครสวรรค์	13	3	15	90
พิจิตร	8	2	10	60
เพชรบูรณ์	10	2	10	60
สุโขทัย	8	2	10	60
อุตรดิตถ์	8	2	10	60
รวม	73	16	80	480

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงศึกษานิเทศก์เขต
เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้หัวหน้าเขตเขตการศึกษา 7 ออกหนังสือขอความ
ร่วมมือในการวิจัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนหรืออาจารย์ใหญ่ โรงเรียนที่เป็นประชากร
ตัวอย่างในการวิจัย โดยผู้วิจัยไปส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง เริ่มส่งแบบสอบถาม
ตั้งแต่วันที่ 9 มกราคม 2532 และเก็บแบบสอบถามได้เสร็จสิ้นในวันที่ 30 มกราคม 2532
จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังครูอาจารย์ภาษาไทยจำนวน 80 ชุด ได้รับคืน 76 ชุด นักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 480 ชุด ได้รับคืน 470 ชุด เป็นข้อมูลที่สมบูรณ์นำมา
วิเคราะห์ได้จำนวนรวมทั้งสิ้น 546 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.5 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลในตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลในตารางประกอบคำอธิบาย โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนค่าตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}} \times 100$$

5.2 นำข้อมูลตอนที่ 2 มาแจกแจงความถี่ของแต่ละระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อมวลชนในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยหาค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น (\bar{X}) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{n}$$

\bar{X} แทนมัธยฐาน เลขคณิตของคะแนน

$\sum fX$ แทนผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่

n แทนกลุ่มตัวอย่างประชากร

(John E. Freund 1981: 61)

การกำหนดค่าของคะแนนคำตอบ กำหนดเป็น 4 ระดับดังนี้

ปฏิบัติมากที่สุด	ให้คะแนน	4
ปฏิบัติมาก	ให้คะแนน	3
ปฏิบัติน้อย	ให้คะแนน	2
ปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1
นำไปใช้มากที่สุด	ให้คะแนน	4
นำไปใช้มาก	ให้คะแนน	3
นำไปใช้น้อย	ให้คะแนน	2
นำไปใช้น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

ให้ประโยชน์มากที่สุด	ให้คะแนน	4
ให้ประโยชน์มาก	ให้คะแนน	3
ให้ประโยชน์น้อย	ให้คะแนน	2
ให้ประโยชน์น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1
มีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด	ให้คะแนน	4
มีปัญหาและอุปสรรคมาก	ให้คะแนน	3
มีปัญหาและอุปสรรคน้อย	ให้คะแนน	2
มีปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

การแปลความหมายของมัธยิม เลขคณิต (\bar{X}) ที่คำนวณได้ถึงเกณฑ์ดังนี้

3.50 - 4.00 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด หรือ นำไปใช้มากที่สุด

2.50 - 3.49 หมายถึง ปฏิบัติมาก หรือ นำไปใช้มาก

1.50 - 2.49 หมายถึง ปฏิบัติน้อย หรือ นำไปใช้น้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด หรือ นำไปใช้น้อยที่สุด

3.50 - 4.00 หมายถึง ให้ประโยชน์มากที่สุด หรือ
มีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด

2.50 - 3.49 หมายถึง ให้ประโยชน์มาก หรือ
มีปัญหาและอุปสรรคมาก

1.50 - 2.49 หมายถึง ให้ประโยชน์น้อย หรือ
มีปัญหาและอุปสรรคน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ให้ประโยชน์น้อยที่สุด หรือ
มีปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด

5.3 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของค่าถาดแต่ละ
ข้อของแต่ละระดับความคิดเห็น โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{n(\sum fX^2) - (\sum fX)^2}{n(n-1)}}$$

S	แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
$\sum fX$	แทนผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่
$\sum fX^2$	แทนผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน
n	แทนกลุ่มตัวอย่างประชากร

(John E. Freund 1981: 61)

5.4 นำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ในรูปตารางประกอบความเรียง

5.5 แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End) ถา
เกี่ยวกับข้อ เสนอแนะและปัญหาในการใช้สื่อมวลชน ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย นำมารวบรวม และเรียบเรียงเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย